

"Inimelu vastuslood"

KÜLM JÕGI I

Vaikust on kolme sorti. Esimene neist on vaikus, mis tekib siis, kui inimesi täis ruum korraga vaikseks jääb. Teine vaikus on liik kätkel endas sisemist vaikust. See esineb siis, kui inimeste mõttepööris äkitselt vaibub. Kolmas, kõige haruldasem vaikus on liik, kannab endas inimkonna süüd. Seda tunnevad üksnes need, kes on teinud, midagi väga halba ning kes on oma ekrimust mõistnud, kuid teavad, et parandada seda enam ei saa.

Selles Veneetsia väikeses korteris oli kõiki kolme liiki vaikust. Neid kolme tajusid ka ruumis istuvad mehed.

Nad käisid siin iga aasta. Teatud kumpaarval. Veel kardagi polnud nad tulemata jätanud. Kuigi veel nad ei teadnud, et see jääb nende viimaseks korrald.

Esimene neist oli klanitud välimusega. Esimene sõna, mis teda vaadates pähe tuli, oli "hall". Ehk oli see ta halli riietuse, juuste ja silmade järgi. Või ehk hoopiski tema morni ilme järgi, mis paistis teda alati saatuval.

Teine oli kodutu. Seda võis kohe näha tema lapitud, kulunud riiete järgi ning ta pikkad puhmas juuste ja habeme järgi. Mehe kallim vara-punastest puidust akordion-lebas hoolikalt varasse nahkkasti lukustatuna ta jalge ees. Kodutu silmad olid alkoholist hägused.

Kumbki neist ei paistnud välja tegevast tu-
gewast kopitus lõhnast ega hallitusest seintel.
Samas tundusid mõlemad ka mingis muus maa-
ilmas viibivat.

"Mis me nüüd teeme?" küsis hall mees jõrsult,
kõhkuudes vaikuse ning rehides nad jõhkralt taga-
si reaalsusse.

Hulkuri raputas aeglaselt pead. "Mida me ikka
enam teha saame? Täan nüüd ju surinud. Kumb-
ki meist peab oma eluga edasi minema." "Kas tõe-
poolset oli mehe silmades pisarad? Kahetsusest!
Pärast kõike seda, mida ta teinud oli?"

Halli mehe pea jõnksatas ülesse ja ta põrmit-
ses teravalt oma vastas istuvat meest.

"Kas sa kahetsed?"

Hulkuri pilk oli põrandal.

"Kas sina kahetsed?" mees raputas pead, enne
kui teine talle vastata jõudis. "Me oleme inimesed.
Meis on peidus nii hea kui halb."

Tavaliselt oleks hall mees selle peale midagi
teravat nähvanud, kuid mitte seekord.

"Mina kahetsen," sõnas ta vaikelt. "Olen teinud
seda kava. Juba sellest ajast peale, kui ta põgenes."

Hulkuri silmad vajusid kinni. "Ka mina kahet-
sen, kuid ma ei mäleta, mis ajast. Oli see hetk,
kui ta hakkas hulluks minema? Või hoopis siis,
kui ma mõistsin, et elu on pihta? Kas sa oled ku-
nagi mõelnud, et...?" Hulkuri jäi vaik.

Hall mees kummardus lähemale: "Mõelnud mida?"

"Mõelnud, et tegelikult on inimesed suurimal kisk-
jal? Me suudame vaadata teiste olendite piinu,
kalgilt, midagi ette võtmata ja vaid hetkega kül-

gama neid, kes meile kallid. Iga aastaga näen järjest enam pimedust inimestes. Kõige hullem on aga see, et ma tean... "Siinkohal mehe hääl katkes korra, "... et mina olen samasugune kui need. Kui mitte hullemgi.

Hetkeks valitses taas vaikus.

"Me olime inimesed," oli ainus, mis hall mees hulkevi lohutuseks ütles.

KÜLM JÕGI II

"Su pill on ikka veel sinu käes," hall mees osutas hulkevi jalge ees olevale rahb-karstile.

"Kus ta siis veel olema peab?"

Hall mees kehitas õlgu ega öelnud midagi.

Hulkevi silme eest libisesid läbi paljud mälestused. Tema isa pööd, kus ta õppis selgeks oma viimesed taktid. Ta mäletas veel hästi isa puhmashahet ja sooje pruune silmi. Ta meenutas kõiki neid kondi, kui ta oli pidanud nende pere kassi katuselt alla tooma. Ta mäletas nii paljut... ja samas mitte midagi.

"Kas mäletad, kuidas ma kümneid ja kümneid kondi meie kassi katuselt ära päästma pidin?" hulkevi suul mängles tilluke naeratus.

Hall mees kortsutas kulme: "Ja siis?"

Hulkevi olad vajusid süikoormast kõni.

"Temale meeldisid ka kassid."

Toas valitses vaikus, kuni hall mees selle jälle katkestas.

"Maud olid ta lemmikud."

See kard oli vaikus pikem.

"Ma ei mõista inimloomust, sõnas hulkuva vaikselt pärast ^{mõne} ^{ajalist} ~~mõnda~~ aega vaikimist. "Me teeme haiget neile, keda armastame ja tõukame eemale need, keda vajame. Ükskõik, kui palju me ka püüame head teha, see kõik muutub halvaks. Või siis hävitatakse hea. Kas mäletad te viimaseid sõnu? "Ma tean, kuidas olla halb. Nüüd õpin olema hea. ""

"Inimelul on palju vastutusi. See, et suruda me elada on hea. Saame kogeda. Tunda head. Vastutus on aga see, et asi meist on alati pime ja tume. Halb olla on lihtne. Hea palju kergem. Valik on aga meie, "halli mehe sõnad kaikenid mööda tuba, hoolimata sellest, et te lausur need vaikselt.

Nii istusid need kaks meest seal kaas, aimamata, et see on viimane kard. Nad istusid keset kolme vaikust, vangidena omaenda süü tõttu.

Nendest paar parkimised meetrit vadalamal voolas vaikselt Venetsia jõgi. Jõgi oli külm ja tume, täpselt nagu inimese süda. Kuuvalgus aga pani vee hõbedaselt särama. See tundus maagiline. Sellised on inimesed väljapoole. Me keegi pole selline, nagu näib. Meis kõigis on pimedus, mis jääb meisse kuni lõpuni.